

Riigikaitsekomisjoni tegevuse ülevaade

Riigikogu XV koosseisu III istungjärk (08.01.2024 – 23.06.2024)

Koosseis

Esimees: Kalev Stoicescu (Eesti 200 fraktsioon)

Aseesimees: Leo Kunnas (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Liikmed:

Enn Eesmaa (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Raimond Kaljulaid (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)

Meelis Kiili (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Ants Laaneots (Eesti Reformierakonna fraktsioon) (kuni 12.06.2024)

Alar Laneman (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon) (kuni 29.04.2024)

Henn Põlluaas (Fraktsiooni mittekuluivad saadikud) (alates 13.06.2024)

Mati Raidma (Eesti Reformierakonna fraktsioon) (alates 13.06.2024)

Priit Sibul (Isamaa fraktsioon)

Peeter Tali (Eesti 200 fraktsioon)

Kristo Enn Vaga (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Istungite arv

Riigikaitsekomisjon pidas III istungjärgul kokku 42 istungit, sealhulgas 8 väljasõiduistungit, 2 erakorralist istungit ning 2 ühist istungit väliskomisjoniga, sh 1 ühine väljasõiduistung.

Väljasõiduistungid

16.01.2024 saadi Kaitseministeeriumis ülevaade Kaitseministeeriumi 2024. aasta plaanidest ja tegevustest;

23.01.2024 külastati erioperatsioonide väejuhatust ja õhuväe ning Poola õhuväe NATO õhutorbe (eAP) üksust Ämaris;

13.02.2024 tutvuti Tehnopol Startup Inkubaatoris NATO DIANA innovatsioonikiirendiga;

01.04.2024 saadi Kaitsepolitseametis ülevaade sisejulgeoleku olukorrast;

16.04.2024 külastati Sisekaitseakadeemia Päästekolledži Väike-Maarja õppekeskust;

07.05.2024 tutvuti Riigikantseleis valitsuskommunikatsiooniga;

11.06.2024 saadi Välisluureametis ülevaade julgeolekuolukorrast;

17.06.2024 saadi Kaitseministeeriumis ülevaade kaitsekuludest, sh laskemoonavarude ja Kaitseväge võimetega seonduvast.

Eelnõud riigikaitsekomisjoni menetluses

III istungjärgul määras Riigikogu juhatus riigikaitsekomisjoni juhtivkomisjoniks

Vabariigi Valitsuse algatatud hädaolukorra seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõule (426 SE).

II istungjärgust jäi riigikaitsekomisjoni menetlusse 2 seaduse ja 3 otsuse eelnõu:

Vabariigi Valitsuse algatatud asendustäitmise ja sunniraha seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (340 SE) (vastu võetud 07.02.2024);

Vabariigi Valitsuse algatatud Kaitseleidu seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (335 SE) (vastu võetud 10.04.2024);

Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni esitatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele koostada kuni 2045. aastani ulatuv terviklik riigikaitse arenguvision ja sellest lähtuv uus erakorraline riigikaitse arengukava kuni aastani 2034" eelnõu (322 OE) (tagasi lükatud 13.03.2024);

Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni esitatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele valmistada ette ja taastada sõjaväestatud piirivalve eraldi ametina" eelnõu (274 OE) (tagasi lükatud 03.04.2024);

Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni esitatud Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele kohustada kõiki reservväelasi hoidma kodus alaliselt tulirelvi koos arvestatava laskemoona kogusega ning anda reservväelastele selleks ka vajadusel finantsabi“ eelnõu (331 OE) (tagasi lükatud 03.06.2024).

Riigikaitsekomisjon andis arvamuse

18.04.2024 Euroopa Liidu asjade komisjonile: Eesti seisukohad Euroopa Komisjoni väljaminevate investeringute valge raamatu kohta - (COM(2024) 24);

30.05.2024 Euroopa Liidu asjade komisjonile: Eesti seisukohad välisinvesteeringute määruse muutmise eelnõu kohta - COM(2024) 23;

06.06.2024 Euroopa Liidu asjade komisjonile: Eesti seisukohad Euroopa kaitsetööstuse strateegia ja programmi kohta - JOIN(2024) 10, COM(2024) 150.

Muud riigikaitsekomisjonis käsitletud teemad

09.01., 08.02., 18.03., 18.04., 28.05. ja 11.06.2024 saadi ülevaade julgeolekuolukorra arengutest;

15.01.2024 arutati Riigikogu 2024. aasta kevadistungjärgu riigikaitsekomisjoni töökava;

06.02.2024 saadi ülevaade Välisministeeriumi strateegilise kauba komisjoni tegevusest ning arengutest rahvusvaheliste sanktsioonide valdkonnas;

12.02.2024 andis komisjon seisukoha Kaitseväe juhataja kandidaadi kolonel Andrus Merilo ametisse nimetamise kohta;

20.02.2024 arutati Riigikogu korrupsioonivastase erikomisjoni 06.02.24 kirja nr 4-14/24-10/1 Riigikogu komisjonidele, milles palutakse komisjonide seisukohti Riigikogu liikmete, fraktsioonide, komisjonide lobikohtumiste registreerimise ja avalikustamise kohta;

04.03.2024 arutati justiitsminister kaitseministri ülesannetes Kalle Laaneti 28.02.2024 kirja nr 9-3/24/2 ning kuulati kaitseminister Hanno Pevkuri selgitused Euroopa Liidu uuel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil EUNAVFOR ASPIDES osalemise kohta;

05.03.2024 saadi ülevaade 30.-31.01.2024 Brüsselis toimunud Euroopa Liidu kaitseministrite mitteametlikust kohtumisest ja 14.-15.02.2024 Brüsselis toimunud NATO kaitseministrite kohtumisest;

11.03.2024 saadi ülevaade NATO õppusest Steadfast Defender 2024;

11.03.2024 osaleti Euroopa Liidu asjade komisjoni avalikul istungil, kus toimus Euroopa Liidu uue kaitsetööstuse strateegia arutelu;

18.03.2024 arutati kaitseminister Hanno Pevkuri 08.03.2024 kirja nr 5-1/24/1 seoses kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsusega;

19.03.2024 saadi ülevaade Balti kaitsevööndist;

20.03.2024 kuulati Riigikantselei, Siseministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi, Päästeameti, Terviseameti esindajate ülevaadet Riigikogu elanikkonnakaitse toetusrühmale ja riigikaitsekomisjonile Vabariigi Valitsuse 22.02.2024 elanikkonnakaitse otsustest;

02.04.2024 tutvuti kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsusega;

08.04.2024 saadi ülevaade Eesti-Ukraina julgeolekuleppe sõlmimisest;

09.04.2024 tutvuti Kaitseministeeriumi põhimääruse muudatustega;
11.04.2024 saadi ülevaade võimalustest rajada Eestisse suurekaliibrilise laskemoona tootmine;
15.04.2024 saadi ülevaade kaitsetööstuspargi rajamise arengutest ja laskemoona tootmiseks vajalike tingimuste loomisest;
29.04.2024 kuulati kaitseminister Hanno Pevkuri ettekannet riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ elluviimisest ning ülevaadet riigikaitse ja julgeoleku päevakajalistest teemadest;
30.04.2024 kuulati Riigikantselei ülevaadet muutustest kriisidega seotud õigusruumis;
06.05.2024 tutvuti Eesti ja Ukraina vahelise julgeolekukoostöö ja pikaajalise toetuse kokkuleppega;
09.05.2024 tutvuti Kaitseministeeriumi kantsleri Kusti Salmi ja Kaitseväge juhataja kindral Martin Heremi visiooniga Kaitseväge rahastamisest, sh vajaminevast varustusest ja laskemoonast;
27.05.2024 saadi ülevaade Riigikontrolli järeldustidest "Kaitseotstarbelised hanked";
27.05.2024 arutati Riigikogu juhatuse 09.05.2024 kirja nr 4-14/24-35/1 täiskogu päevakorra planeerimisest;
03.06.2024 saadi ülevaade Euroopa Liidu kaitseministrite kohtumisest k.a 28. mail, ettevalmistustest 13.-14. juuni NATO kaitseministrite kohtumiseks ja Eesti eesmärkidest NATO tippkohtumisel 9.-11. juulil Washingtonis;
10.06.2024 tutvuti kaitsevalmiduse arengutega ja Kaitseministeeriumi valitsemisala 2025-2028 arengukavaga.

Kohtumised, külastused, välisviisiidid

03.01.2024 osales riigikaitsekomisjoni aseesimees Leo Kunnas Vabadussõja relvarahu 104. aastapäeva mälestamisel Tallinnas Vabadussõja võidusamba juures;
18.-19.01.2024 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu ja Balti Assamblee Riigikogu delegatsiooni kuuluvad riigikaitsekomisjoni liikmed Enn Eesmaa, Meelis Kiili ja Peeter Tali Balti Assamblee julgeoleku- ja kaitsekomisjoni ning majandus-, energeetika- ja innovatsioonikomisjoni ühisistungil Riias. Kalev Stoicescu, Peeter Tali ning Meelis Kiili kohtusid ka Läti Seimi kaitse-, siseasjade ja korrupsioonivastase komisjoni esimehe Raimonds Bergmanisega;
30.01.-01.02.2024 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu ja aseesimees Leo Kunnas mereväe tehnoloogia konverentsil “Navy Tech – Systems of Systems Conference” Tallinnas;
02.02.2024 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Prantsusmaa suursaadiku residentsis suursaadiku Emmanuel Mignot’ga ja Prantsusmaa Relvajõudude Peastaabi kindrali Pascal Ianniga;
05.02.2024 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu ja liikmed Kosovo parlamendi spiikri hr Glauk Konjufca ja teda saatva delegatsiooniga ning Kosovo suursaadikuga Eestis pr Shkëndije Geciga;
24.02.2024 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Kaitseministeeriumi riigikaitse valdkonna tippjuhtide töövarjuprogrammi konkursi võitjatega ja tutvustas neile Riigikogu ja riigikaitsekomisjoni tööd;
25.02-29.02.2024 viibisid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu, komisjoni liige Meelis Kiili ja Eesti-Iisraeli parlamendirühma esimees Eerik-Niiles Kross rahvusvahelise delegatsiooni koosseisus Iisraelis, kus kohtuti Iisraeli parlamendi liikmetega, Välisministeeriumi ja Riikliku Julgeolekunõukogu kõrgete esindajatega;
01.03.2024 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Prantsusmaa suursaadikuga T.E hr Emmanuel Mignot’ga;

03.-05.03.2024 osales riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Brugges, Belgias Euroopa Liidu parlamentidevahelise ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) konverentsil;

12.03.2024 külastati väljasõidu raames USA Euroopa väejuhatuse juhitavat suurõppust Austere Challenge 24 (AC24);

12.-13.03.2024 osales riigikaitsekomisjoni liige Raimond Kaljulaid Berliinis Balti riikide ja Saksamaa kaitse- ja julgeolekupoliitika seminaril;

13.-14.03.2024 osales riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Pariisi kaitse- ja strateegiafoorumil;

14.03.2024 kohtusid riigikaitsekomisjoni aseesimees Leo Kunnas, liige Meelis Kiili, Eesti-Soome parlamendirühma esimees Anti Poolamets ning liikmed Soome ajakirjanikega;

21.03.2024 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Gruusia uue suursaadiku Zurab Khamashuridzega;

22.03.2024 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Prantsusmaa Rahvuskogu liikme Anne Genetet'ga ja Prantsusmaa suursaadiku Emmanuel Mignot'ga;

22.03.2024 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Briti-Iiri Parlamentaarse Assamblee liikmetega, kohtumisel osales ka Ühendkuningriigi suursaadik Eestis Ross Allen;

24.03.2024 kohtusid NATO Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni esimees Raimond Kaljulaid, delegatsiooni liikmed Marko Mihkelson ja Meelis Kiili ning riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu ja aseesimees Leo Kunnas Ukraina delegatsiooniga;

25.-26.03.2024 osales riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Riigikogu liikmete ja arvamusliministrite visiidil Brüsselis;

27.03.2024 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Prantsusmaa Rahvusassamblee riigikaitsekomisjoni liikme Christophe Blanchet'ga ja kaitseatašee Frédéric Contaliga;

09.04.2024 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Itaalia uue suursaadikuga Eestis Stefano Cataniga ja saatkonna asejuhi Davide Montaniga;

15.04.2024 osales riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Carolin Illenzeeri Fondi heategevuslikul õhtusöögil Tallinna Kruiisiterminalis;

17.04.2024 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu ja aseesimees Leo Kunnas Kaitseliidu Tallinna maleva Akadeemilise malevkonna tegevliikmetega;

18.04.2024 kohtusid riigikaitsekomisjoni aseesimees Leo Kunnas, komisjoni liikmed Enn Eesmaa, Peeter Tali ja Kristo Enn Vaga Ukraina parlamendi riigikaitsekomisjoni liikme ja NATO Parlamentaarse Assamblee Ukraina delegatsiooni aseesimehe Solomiia Bobrovskaga;

25.-26.04.2024 osalesid riigikaitsekomisjoni aseesimees Leo Kunnas ja liikmed Meelis Kiili ning Peeter Tali Balti Assamblee julgeolekukomisjoni ja heaolukomisjoni ühisistungil Vilniuses. Külastati ka Leedu kaitseväge brigaadi "Raudhunt" ja Saksamaa kaitseväge üksust Ruklas;

09.05.2024 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Ühendkuningriigi parlamendisaadiku Nick Thomas-Symondsiga;

10.05.2024 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu, aseesimees Leo Kunnas ja liige Raimond Kaljulaid rahvusvahelise suurõppuse Swift Response külastuspäeval Nurmsis;

12.-14.05.2024 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu ja aseesimees Leo Kunnas Palangas iga-aastasel Balti ja Põhjala riikide ning Poola ja Saksamaa parlamentide riigikaitsekomisjonide julgeoleku ja riigikaitse foorumil;

15.05.2024 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Riigikogu konverentsisaalis Prantsusmaa kõrgemate riigikaitsekursuste instituudi (Institute of Higher National Defence Studies) kursustega;

16.-18.05.2024 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu ja liige Raimond Kaljulaid Lennart Meri konverentsil Tallinnas;

20.05.2024 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu ja liige Kristo Enn Vaga Portugali Kaitseministeeriumi kantsleri pr Ana Isabel Xavieriga ja Portugali suursaadikuga Eestis hr Francisco Vaz Pattoga;

22.05.2024 osales riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Eesti Vabariigi presidendi juhital Riigikaitse Nõukogu istungil;

30.05.2024 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu ja liige Raimond Kaljulaid Balti Kaitsekolledži kõrgema juhtimiskursuse (HCSC) õppuritega;

06.06.2024 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu ja väliskomisjoni esimees Marko Mihkelson välisriikide mõttekodalaste ja ajakirjanikega;

11.-14.06.2024 osales riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Washingtonis kohtumistel Kongressi liikmetega ning Kaitseministeeriumi, Välisministeeriumi ja mõttekodade esindajatega;

13.06.2024 kohtusid riigikaitsekomisjoni aseesimees Leo Kunnas ja komisjoni liige Peeter Tali Šveitsi Kaitseväge juhataja kindralleitnant Thomas Süssliga;

17.06.2024 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu, aseesimees Leo Kunnas ning liikmed Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili ja Peeter Tali Saksamaa Bundestagi kaitsekomisjoni delegatsiooniga, mida juhtis komisjoni esimees Jörg Nürnberger;

18.-20.06.2024 osalesid riigikaitsekomisjoni liikmed Raimond Kaljulaid ja Peeter Tali Pariisis kohtumistel Prantsusmaa Rahvusassamblees ja kaitsetööstusmessil Eurosatory 2024;

22.06.2024 osales riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Eesti Sõjameeste Mälestuskirikus Toris võidupühale pühendatud tänujumalateenistusel ja mälestustule süütamise tseremoonial ning asetaskalmistul Vabadussõja mälestussamba jalamile Riigikogu pärja;

23.06.2024 osales riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Narvas võidupüha ja maakaitsepäeva tähistamise üritustel;

23.06.2024 osales riigikaitsekomisjoni esimees Kalev Stoicescu Riigikogu esimehe kohtumisel Hispaania kuninga Felipe VI-ga.